

● Fevzi Kuruçay'ın annesi Gülizar Kuruçay, Kenan Öztürk'ün karısı Neriman Öztürk, Avni Ece'nin babası Sadık Ece ve diğer antifaşist delegasyon üyeleri basın toplantısında

İSTANBULLU OLMAYANLAR DA ZORLA İSTANBUL'A GÖNDERİLDİ

- İSTANBUL'A POLİS DENETİMİNDE GETİRİLEN 42 KİŞİLİK DELEGASYON ADINA YAPILAN BASIN TOPLANTISINDA, ANKARA'YA GİDİŞ VE ANKARA'DAKİ ANTİDEMOKRATİK BASKILAR ANLATILDI
- BASIN TOPLANTISINA, EŞİ, EVLADİ VE YAKINLARI ÖLDÜRÜLEN GÜLİZAR KURUÇAY, SADIK ECE, NERİMAN ÖZTÜRK VE HASAN GÜNEY DE KATILDILAR
- BASIN TOPLANTISINDA KONUŞAN SADIK ECE, DEVLET BAKANİ ÇETİN'LE ARALARINDA GEÇEN KONUŞMASININ ÖZETİNİ ANLATTI

30 Ağustos Bayramı bugün törenlerle kutlanıyor

Ankara (AA) — 30 Ağustos Zafer Bayramının 57. yıldönümü bugün bütün yurtta ve yurt dışı temsilciliklerimizde törenlerle kutlanıyor.

Ankara'daki ilk tören saat 8'de Anıtkabir'de yapılacak. Anıtkabir'deki törende Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, mozaik çelenk koyup saygı duruşunda bulunduktan sonra özel defteri imzalayacak. Orgeneral Evren, saat 9.30'da Genelkurmay Başkanlığına gelecek ve öteki komutanlarla birlikte şeref salonunda, askeri ve müdrik erkanın tebriklerini kabul edecek.

Hipodromdaki geçit törenine katılacak olan birlikler saat 12.30 - 13.15 arasında yerlerini alacaklar. Saat 13.40'da da Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren birlikleri denetleyecek.

Güneydoğulu iki parlamenter Hükümet'in Humeyni yönetimini desteklememesini istediler

- Yılmaz ve Azızoğlu, "Türk hükümetinin İran'daki Kürtlerin jenositini kolaylaştırmaktan vazgeçmesini istiyoruz" dediler
- Yılmaz ve Azızoğlu, hükümeti destekleme konusunda, "hükümet halkımıza ve insan haklarına ters bir davranış içerisinde girerse tutumumuz elbette değişir" şeklinde konuştular

Ankara (ANKA) — Mardin bağımsız Milletvekili Nurettin Yılmaz ile CHP Diyarbakır Milletvekili İskan Azızoğlu, dün TBMM'de ortak bir basın toplantısı düzenlediler. «korkunç diktatör, faşist cellatlar olarak nitelendikleri Humeyni yönetimine karşı hükümetin politikasını gözden geçirmesi»ni istediler.

Hükümetin, Humeyni yönetiminin yanında emuduğunu dünya kamuoyuna açıklaması gerektiğini bildiren Yılmaz ve Azızoğlu, «İran'da ların önünde İran'daki Kürtlerin soykırımına yardımcı olduğu için suçlanacak ve mahkum olacak» dedi. «Hükümet halkımıza ve insan haklarına ters bir davranış içerisinde girerse tutumumuz elbette değişir» şeklinde konuştu.

Yılmaz ve Azızoğlu, «İstiklalimiz dikte alınmazsa, hükümeti desteklemeye konusundaki tutumumuzda bir değişiklik olacak mı?» şeklindeki bir soruya karşılık da, «Hükümet halkımıza ve insan haklarına ters bir davranış içerisinde girerse tutumumuz elbette değişir» şeklinde konuştu.

TÜRK SINIRLARINA GİRİLMESİ OLAYI

Yılmaz ve Azızoğlu, 25 Temmuz 1979 tarihli gazetelerde, «İran birliklerinin Kürtler kuşatması amacıyla Türk sınırına girdikleri ve İran askerlerinin Türk top raklarını geçebilmeleri için Türk makamlarından gerekli izin aldıkları» şeklinde haberler yayımlandığını ve bu haberlerin su ana kadar yayınlanmadığını kaydettikleri ve şunları söylediler:

«Aradan bir ay geçmesine rağmen Türkiye'nin ege- (Devamı Sa. 7. S. 3'de)

Antifaşist delegasyon dün serbest bırakıldı

İstanbul, (Politika) — Devlet Bakanı Hikmet Çetin ile görüşükten sonra Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gözetilme alınan 42 kişilik antifaşist delegasyon önceki

gece yarısı serbest bırakıldı ve bir otobüse doldurularak polis denetiminde İstanbul'a getirildi.

Ankara'da serbest bırakılan ve İstanbul'a getirilen

delegasyon üyeleri dün bir basın toplantısı düzenleyerek olayların izyıldını anlattılar.

Delegasyon adına basın toplantısına evladı, eşi ve yakınları faşistlerce öldürülen Gülizar Kuruçay, Sadık Ece, Neriman Öztürk ve Hasan Güney de katıldılar. 6 yıl önce oğlu Avni Ece İzmir'de faşistlerce öldürülen Sadık Ece'nin yaptığı basın açıklamasında şu görüşler dile getirildi:

«İsmet, Çanakkale, İsmir ve Mersin'den tüm yasal gerekleri yerine getirilimsi olan yürüyüşümüz, bir çok yerde yasa dışı engellerle karşılaştık. Konvoylarımız sehirlerde sokulmadı. Üzerimize polisler, vali ve emniyet müdürlerinin kayıtlarıyla saldırıldı. Tüm engellemelere, baskı ve yıldırmaya girişimlerine karşın, yutubünlerce (Devamı Sa. 7. S. 4'de)

Ayakkabıcılar direnisi dördüncü gününe girdi

- Temel Çoruh, "Hür teşebbüs içindeki bir avuç fekeleli sermayeye karşı verdiğimiz mücadelelerin niteliğini kimsenin çarpıtmaya hakkı yok" şeklinde konuştu

Ayakkabı imalatçıların, tekeleli firmalar tarafından ardi ardına yapılan zamlara protesto için başlattıkları işyeri kapama eylemi dördüncü gününe giren, Politika'ya açıklama yapan İstanbul Umum Ayakkabıcı Esnafı ve Kolları Derneği Başkanı Temel Çoruh, «Hür teşebbüs içindeki bir avuç fekeleli sermayeye karşı verdiğimiz mücadelelerin niteliğini kimsenin çarpıtmaya hakkı yoktur» şeklinde konuştu.

Temel Çoruh, Ayakkabı Satıcıları Derneği Başkanı (Devamı Sa. 7. S. 3'de)

ODTÜ'de dün de derse girilmedi

- Sorguları devam eden öğrenci sayısının 100 dolaylarında olduğu bildiriliyor

Ankara (Politika) — Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde dün de hiçbir bölümde derslere girilmedi. Jandarmanın geçtiğimiz günlerde bazı binalarına düzenlediği sızma ve göz yasırtıcı bombalı operasyonu sonunda gözaltına alınan 438 öğrencinin aileleri Mamak'ta çok uzun bir kuyruk oluşturarak sıkıyönetim yetkilileri ve öğrenciler ile görüşmek istedikler. Bu arada gözaltına alınan 438 öğrenciden büyük bir kısmının bırakıldığı bilgileri devam eden öğrenci sayısının ise 100 dolaylarında olduğu bildiriliyor.

(Devamı Sa. 7. S. 1'de)

TSİP, 100 binlerce seçmenin oy kullanamayacağını bildirili

İstanbul, (Politika) — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Seçim Bürosu Başkanı Aydoğan Gezer, yeni seçim yasasına göre gerçekleştirilen yeni uygulama nedeniyle yüzbinlerce seçmenin yurttaşın kütüklerine yazılmamış olduğunu, bürokratik (Devamı Sa. 7. S. 3'de)

TMMOB Hükümetin faşist baskılar karşısında suskun kalmamasını istedi

Ankara (Politika) — Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı Teoman Öztürk, faşist cinayetler ve baskılar karşısında suskun kalmaların sorumluluğunun büyük olacağını belirtti. İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu da, «Samsun'da faşistlerce öldürülen inşaat mühendisi Özkan Senk'in üyeleri olduğunu bil direrek, «İktidar gerçekten demokrasiden yanaysa açığa çıkan ve suçluları yakala- (Devamı Sa. 7. S. 3'de)

HÜKÜMETİN BAŞI...

SOĞAN BAŞI...

MUHALEFETİN BAŞI...

NOT: Resim altındaki yanlar size göre yanışsa ya da beğenmedinizse, istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz.

Izmit'te öldürülen gencin katili de Ülkü Ocakları üyesi çıktı

- Fevzi Kuruçay'ı öldürdüğünü itiraf eden Ümit Kalan ve Mansur Cici isimli Ülkü Ocakları üyeleri, cinayet gününden bir gün önce Savcı Yardımcısı Oklay İrdem'in kararı ile serbest bırakılmışlardı

Kocaeli (Politika) — «Faşizme Karşı Savaşın Haftası»nın başlaması nedeniyle İzmit'te 18 Ağustos günü yapılacak istenen mitingün engellenmesi sırasında polisler tarafından gözaltına alınan

ve ÜGD binası yanında pus kurmuş faşistlerin yanında serbest bırakıldığı için bıcağıyla saldırıya uğrayarak hayatını kaybeden ÜGD Gaziosmanpaşa Şubesi Sekreteri Fevzi Kuruçay'ın katili

il olarak tutuklanan Ümit Kalan'ın Ülkü Ocakları üyesi (Devamı Sa. 7. S. 2'de)

İstanbul'da bir kişi öldürüldü

- ALACA İLÇESİ ADLİYESİNDEN ÇALINAN 21 TABANCADAN BİRİ ÜZERİNDE ÇIKAN KİŞİ "BU TABANCAYI BANA MHP'LİLER VERDİ" DEDİ

Yazısı 7. sayfa

Varan:2

Bir MHP'linin ağzından Güney'deki faşist terör...

ÇELİK-İŞ SENDİKASI İSKENDERUN ŞUBESİ BAŞKANI ULUKANLIGİL'İN İTİRAFLARI:

- İSDEMİR yöneticilerini öldürmek üzere 1,5 milyon liraya kiratlanan üç faşist katil...
- Çelik-İş Genel Merkezi'nin cinayet planından haberi var mı?
- Dört yıl Savcısı Ali Bal'ın evini kimler, nasıl bombaladı?

VE

- Suçunu resmen itiraf eden Ali Ulukanligil nasıl serbest dolaşıyor?

Yarın **Politika** 'da

Savcının takipçilik kararı ve poliste alınan ifadenin fotokopileri Ümit Kalan'ın Ülkü Ocakları üyesi olduğunu ve cinayetten bir gün önce bırakıldığını gösteriyor.

TÖBANK'ta işçi çıkarımına karşı 10 liralık hesap açtırma eylemleri yapılıyor

- Çeşitli demokratik örgütlerin üyeleri TÖBANK'a kuyruğa girerek yatırdıkları 10'ar liralı yeni den kuyruğa girip çekince, banka'da tüm işler aksadı
- ERDEMİR'de, Devrimci Maden-İş'in provokasyonunu işçiler boşa çıkardı
- Karabük'te bir toplu sözleşme töreni iflicilerinin sözlerine döndü
- Salih'de yıl işçilerinin direnişi yürüyor
- Coca Cola'dan gözaltına alınan işçi sayısı 90'a ulaştı

Haber Merkezi — TÖBANK-SEN'den ayrılarak DISK'e bağlı BANK-SEN'e üye olmaları nedeniyle işlerine son verilen ve yoğun baskı uygulanan Töbank emekçileri ile dayanışma devam ediyor. Ankara'da BANK-SEN ve diğer demokratik kuruluşların üyeleri Töbank şubelerinde araya girerek açtırdıkları onar liralık hesabı kısa süre sonra çölmeye başlayınca bankanın tüm işleri aksadı. Töbank'ın para çekildiğini öğrenen mevduat sahipleri de demokratik kuruluşların üyeleri ile birlikte araya girerek paralarını çektiler.

Geçtiğimiz günlerde İstanbul'da başlayan süreklili hesap kapatma Ankara'ya da yansın. Alınan bilgilere göre başta Yapı ve Kredi Bankası işçileri olmak üzere Şekerbank, Anadolu Bankası ve Garanti Bankası emekçileri Töbank'tan gelen iflicilere ya da baki mamakta ya da çok geciktirerek işleme koymamakta- (Devamı Sa. 7. S. 3'de)

● Ha gayret, koca demir, bir daha..

Çocuk Yılı'nda çırakların durumu

Burası Topkapı'daki Demireller Çarşısı. Küçük işletmelerin, atölyelerin yoğun olduğu bir yer. Burada sabahları sekizde işe gelinir, akşamları yedide, yedi otuzda paydos edilir. Bu dedikleri mesai saatleri usta işçiler için uygulanır. Çırakların mesai saatleri daha değişik. Çıraklar, sabah yedi otuzda işbaşı yapar, akşamları sekizde, sekiz otuzda paydos ederler. Çırak denince çoğunun aklına 13-14-15 yaşlarındaki çocuk işçiler gelir. Ben beş yıldan bu yana burda, Demireller Çarşısı'nda çalışıyorum. Evet, çırak arkadaşlarımız genellikle 13-14-15 yaşlarında oluyordular. Fakat bu yıl değişen bir şey oldu. Bu yıl 9-10-11-12 yaşlarında da çırak arkadaşlarımız var. Bunların

«Çiğirleri küçük, elleri büyük
Nefesleri yetmez avuçları-
na»

— İlkokul çağında hep-
si..

Ben bu yazımda onların istemlerini ve hangi koşullar altında çalıştıklarını ken di ağızlarında sunmaya çalışacağım. Bir de bu sevgili çırak arkadaşlarımızla ilgili gözlemlerimden örnekler sunacağım.

Dün karıştırdıkları atölye-
den ciyak - ciyak bir ses yük-
seldi. Sesin incediğinden çar-
şanın sesi olduğunu anladım.
Korktum, arkadaşım makina-
ya bir yerini kapmış olmalı-
mış olmalı dedim.

● Damla testereyi, bir ileri bir geri.. Bayram ilkokulu geçen yıl bitirdi.. Okul defterinin kenarına resim, çiçek çizmiş gibi.. ne, küçük elleri hünerli..

● Küçük yürek büyümüş karanlıkta, eller olmuş kocaman yapışmış kükrek sapına..

«AL GÖZLERİM SEYİREYLE...»

Kapatım tornayı, koştum karıştırdıkları dükkana, bak-
tım çırak arkadaşım yere düş-
müş kıvranıyordu. Başucun-
da ustası ve petronu olan a-
dam, elinde otuz milimetre
çapında bir matkapla gülü-
yordu. Canım, ciğirim arka-
daşım dövülmüştü.

Bir de, Zafer isimli bir çır-
rak arkadaşım geçenlerde
bir gün ustasına çekil ver-
miş. Ustası da, çekile böyle
tutulurak verilmez diye, Za-
fer'i zevkinin isteğince döv-
müştü.

Yine birkaç gün önce söy-
le bir olaya tanık oldum! Us-
tası, Ali'nin saçından tutu-
muş, çocuğun kafasını duva-
ra vuruyordu. Ben içeri girin-
ce Ali'yi bıraktı ve bana dö-
nererek şöyle söyledi:

«Bunları dövmezsen a-
dam olmazlar.»

● ONA CEVAP
VERMELİYDİM..

«Eğit» mi demeliydim?
«Faşist» mi demeliydim? De-

— Merhaba,

— Merhaba,

— Adını söyley mi-
sin?

— Adım Bayram Çelik.

— Nçin çalışıyorsun?

— Evimin ihtiyacı var-
da, ondan.

— Ne kadar oldu çalışma-
ya başlayalı?

— Bir yıl oldu.

— İlkokulu bitirdin mi?

— Evet geçen yıl bitirdim.

— Burda kaç saat çalış-
yorsun?

— Oniki saat çalışıyorum.

— Boş zamanlarında neler
yapıyorsun?

— Televizyon seyrediy-
rum, «Teksas - Tommiks» o-
kuyorum, bir de top oynuyo-
rum.

— Peki, mahallenizde top
sahası var mı?

— Hayır, bir boş arsa var
orada oynuyoruz.

— Teşekkür ederim iyi
günler.

Bir tornacı çırak olan Bay-
ram gözüne demir çapağı gıt-
tıgı için, gözünü üstüdü bas-
tırıyor, kıvranıyordu. Bir
yandan da bizi yanıhtıyordu.

— Merhaba,

— Merhaba,

— Adını öğrenebilir mi-
yim?

— İbrahim Taş.

— Ne zamandan beri çalı-
şıyorsunuz, daha önce başka
yerlerde de çalıştınız mı?

— Bir aydır burada çalış-
ıyorum, daha önce lokantada
komiklik ve tornacıda çırak-
lık yaptım.

— İlkokulu bitirdin mi, ya
sın kaç?

— Yaşım ondört, okulu
geçen yıl bitirdim.

— Peki, okumaya nçin de-
vam etmedin, okumayı düşün-
müyor musun?

— İbrahim lç çekerek cevap
veriyor.

— Abim, benim babam
ben doğmadan önce inşaat-
ta çalışıyormuş. İş kazası ge-
çirip ölmüş. Ben dayılarımın
ve abimim hakmasıyla büyü-
müştüm. Okulu bitince de
abim benim çalışmamı iste-
yip, beni marangoz yanına
çırak olarak vermiş.

— Kaç saat çalışıyorsun?
Sigortan var mı?

— Onbir saat çalışıyorum.
Sigortamız yok.

— Peki, iş kazası olursa
veya hastalanırsanız özel
doktora mı gidiyorsunuz?

ONÜÇ YAŞ ARKADAŞIM

Onüç yaş arkadaşım
Torna tezgahı

İliğim
Kemliğim

Canım

Onüç yaş arkadaşım,
Sende

Alnının teri
Gözünün nuru.

Sarıdiken emeğin
Sende.

Korunm açtı
Param yoktu

Ama alnım açık
Yüzüm aktı.

Onüç yaşı
Beni sana

Seni bana bıraktı.
Ve onbeşimde

Düşünüyorum.
Düşünmem gereken de bu:

Onu kimler çalıp çırptı.
Emeğim nereye aktı?

● Muzaffer Özdemir

● İlkokul'dan sonra gidilecek yer döküm atölyesi. Dör-
düde çırak, soldan sağa Metin, İbrahim, Bayram
ve Burak.

Doktor ya da ilaç paranızı
siz mi ediyorsunuz, patronu-
nuz mu veriyor?

— Patronumuz şimdiye ka-
dar hiç böyle bir yardımda
bulunmadı.

— İşe girenken sözleşme
yapmış mıydınız?

— İşe girenken ben patro-
numa sürekli çalışacağımı
söyledim, hepsi bu kadar.

— Ama patronun seni bu
presten alıp başka bir maki-
neye ya da daha başka, da-
ha zor bir işe verirse o za-
man da çalışır mısın?

— Evet çalışırım, çünkü
ben çalışmazsam avın mali
durumu perişan olur.

— Çocuk yılı dolayısıyla
devletten ya da yetkililerden
neler bekliyorsunuz, istemleri-
ni bize söyley misin?

— İstiyoruz ki bu yıl her
çocuğa bir top verilsin.

— Peki İbrahim arkadaş
sana iyi günler dilerim, hoş-
çakal.

— Merhaba,

— Merhaba,

— Adını öğrenebilir mi-
yim?

— Adım Metin Genç.

— Yaşın kaç senin, ne za-
mandan beri burada çalış-
ıyorsun?

— İlkokul üçüncü sınıftan
beri burada çalışıyorum. On
üç yaşımdayım.

— Sen ilkokulu bitirme-
din mi?

— Okulu bitirdim. Ama üç-
cünçü sınıftan bu yana, yas-
atillerinde çalıştım.

— Metin sen kaç saat çalı-
şıyorsun?

— Sekiz saat.

— Kaçta işbaşı yapıp kaç-
ta paydos ediyorsun?

— Sabah yedide işbaşı, ak-
şam altıbuçukta paydos.

— O zaman onbirbuçuk sa-
at çalışmış oluyorsun.

— Metin başını öndü eğiyor.
«Galiba sen ilkokulu bitir-
memişsin diyorun. Sestini
çıkartmıyor.

— Peki Metin arkadaş sen
bu dökümhanede ne gibi iş-
ler yapıyorsun?

— Genelikle maça vurup,
kum eliyorum.

— Başka ne gibi işler ya-
pıyorsun?

— Çapak toplayıp yerleri
temizleyip, içerdeki kumları
dışarı taşıyorum.

— Büyüyünce ne olmak is-
tiyorsun?

— Futbolcu.

— Nçin futbolcu olmak is-
tiyorsun?» diyorun. Metin
yine başını öndü eğiyor.

Çırakların kötü çalışma
koşullarını sergilemek
yetmiyor, onların körpe be-
yinlerine sınıf bilinci sok-
mak için de çalışmak gerek.
İşimiz çok, işimiz pek çok.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ GENEL SEKRETERİ İ. BİLEN'in

poster

ÇIKTI

(2. BASKI)

İYG
YAYINEVİ

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen'in poster Çıktı (2. Baskı) İYG Yayınevi

● ERDOĞAN ŞENEL

Beton-İş Sendikası Genel Sekreteri

«Bugün artık sokaktaki beleler
daht ülkemizde dökülen bunca kanın
sorumlularını tanımaktadır. Yurtse-
verlerin, demokratların kanı dökü-
lürken olanlara hâlâ vurdumduy-
maşlıkta seyretti kalıp, halk yığınla-
rını aldatacaklarını sananlar unu-
tmassınlar ki yarın faşizm kendilerine
de acımayacaktır.

Bugün Kahramanmaraş cankı-
rınının, Malatya faşist ayaklanma-
sının ve yüzlerce yurtseverin öldü-
rülmesinin, doğrudan uygulayıcıları-
nın MHP ve onun yan kuruluşu du-
rumundaki ÜGD gibi, MİSK gibi gı-
li veya açık cinayet sebepleri oldu-
ğunu kim inkar edebilir.

Gündümüzde bu cinayet sebeke-
lerinin üzerine gitmek her namuslu
demokratın diren insanın başta ge-
len ödevlerindendir. Bundan kaçın-
mak göz göre göre kan dökmelelerine
seyret kalmak halkımızın yaşamı
hakkına yönelik tehditler karşısın-
da susmak demektir. Hele hele do-
lambağı laflarla halkımızı aldatabi-
leceğini sananlar, katil sürüleriyse
iyiyeleştiren bahsedilen büyük bir
hanet kındırılır. Öyle bir hanet
ki yarın kendileri de aynı hanetin
altında ezilirler. İşçi sınıfı safıların-
dan yükselen sese kulak verilmeli-
dir. Tüm halkımızın ortak istemi doğ-
rutusunda bu faşist yuvalar dağı-
tılmalıdır.

● OSMAN ÖZGÜVEN

CHP Dikili İlçe Yönetim Kurulu

Üyesi

«MHP kapatılmalıdır. İlerletir,
yurtseverlerin katilleri son günler-
de birer birer yakalanmaktadır. Ken-
dinden başka görüşü kabul etmeyen
insanlık suçlu.

Faşizm turmandığı ülkemizde, fa-
şist cinayetlerin elebaşlarının ya
MHP, ÜGD veya BTKO denilen cin-
ayet sebekelelerinin mensubu olduk-
ları ortaya çıktı. Faşist Türkiye'nin
faşistliği Alman mahkemelerinde ka-
nitlandı. Savcılıklarda suç dosyaları
yüksekti. Ve MHP hâlâ faaliyetleri-
ne devam ediyor. İşçi sınıfımız, e-
mekçi sınıfımız faşizme geçit ver-
meyecektir. MHP kapatılacaktır. Ve
kapatılmalıdır.

● VEDAT YURT

Petrol-İş İzmir Şube Başkanı

«Ülkemizde sınıf savaşımı gün
geçtikçe keskinleşmekte burjuvazi-
nin en gerici ve şoven kesimi, işçi
sınıfı ve emekçi halkın gün geçtik-
çe örgütlendiğini ve karşısına bir
yumruk gibi çıktığını görüyor.

Ülkemiz, başını ABD'nin çektiği
emperyalist kapitalist sistemin al-
tında eziliyor. Geleceğimiz ipotek
altına alınarak isteniyor.

Bir yandan büyük gazete ilan-
larıyla çıkış yolunun faşizm olduğun-
u göstermeye çalışıyor, bir yan-
dan da emirindeki MHP ve yan ku-
ruluşlarını harekete geçirerek St-
vasta, Malatya'da, Elazığ'da, Maraş'ta,
ve son olarak Manisa'da faşist
katliamlar teşvikiyor.

İktidarda olan CHP ağırlıklı hü-
kümet faşizmin üzerine gideceğine
diyalog kurmayı yeğliyor.

İşçi sınıfımız ve emekçi hal-
kımız bu gerçekleri çok bildiği için
«MHP ve yan kuruluşları kapatıl-
ma» faşist gestapo ajanı Türkiye tutuk-
lansın hesap sorulsun» diyor.

İşçi sınıfımız ve emekçi halkı-
mız faşizme geçit vermeyecek güc-
te ve niteliktedir.

● COŞKUN VURAL

CHP Çeşme İlçe Başkanı

«Bugün demokrasiyi yok etme-
ye çalışan tek siyasi kuruluş, siyasi
parti MHP'yi görmekteyiz.

Doktrini, üyeleri ve eylemi de-
mokrasiye düşürlükten yararlanıla-
rak, kurdun kuzu postuna sarılarak
cemiyete karışmış bir canavar oldu-
ğu ortadadır. Ancak bu partinin ça-
navarlığını 1978 yılı başında işbaşı-
na gelen CHP ağırlıklı hükümetin
görevi devralmasından sonra ağırlık
la görmeğe başlamış bulunmaktayız.

Bu partinin silahlı eylem koyan
üyelerini gerekli çalışmalar ve ihbar-
lar sonucu yakalanan üyelerinin kul-
lanıldığı aracın nereden sağlandığı,
amaında varmak istediği hedefinin
ne olduğunun tüm yayın, basın or-
ganlarımızda birlik içinde halkımı-
za duyurup önce demokrasiye inan-
mış halkımızın önünde mahkum et-
mek. Ondan sonra da yasal cezasi-
nin kararına ivedi olarak halka
sonucu hemen duyurmak kanunca
hem demokrasiye inanmış hem ikti-
saden geri kalmış halkımızın gön-
lüne rahatlık getirecektir.

● VURAL ATIS

Maden-İş Sendikası 3. Bölge
Temsilcisi

«MHP ve tüm yan örgütleri der-
hal kapatılmalıdır. Çünkü bu örgüt-
ler işçi sınıfının, tüm çalışanların,
en amansız düşmanı olan faşist ör-
gütlerdir.

Bugün Türkiye'de bu suç örgüt-
lerinin belli oranda ılışığı pazarı çık-
mıştır. Tüm demokrasi güçleri tarih
set bir sorumluluğa, somut bir gö-
revle karşı karşıyadır. Yığınların MHP'ye
karşı yükselen tepkisinin önü
ne düşmek zamanıdır. MHP, ÜGD ve
MİSK vb. faşist örgütlerin kapatıl-
ması, faşizme karşı mücadelede ö-
nemli bir aşama olacaktır. Bunu kü-
çümek, ya da, bu savaşıma yan-
cık etmek affedilmez bir hata olacaktır.

MHP ve yan örgütlerinin kapatıl-
ması ancak yığınların dayatmasıyla
mümkündür. Yoksa burjuvazinin ya-
pacası bir iş değildir. Onun için yi-
ğınları inananlar, bu derece can a-
lıcs, bu derece somut bir isteme ba-
şarıya götürmenin onurlu bir ça-
basi kındırılır.

MHP ve yan örgütlerinin kapatıl-
ması, işçilerin, köylülerin enat ve
zanaatkarlarının, aydınların, gençle-
rin, kadınların, tüm halkın yararın-
dadır. Halkın ileri demokratik ikti-
darına giden yolda, büyük bir adımdır.

● MUSTAFA KÜÇÜKÇAKIR

CHP Çerkeş İlçe Gençlik Kolu
Başkanı

«CHP ve ÜGD'nin kapatılması
istemi milyonların istemidir. Sos-
yal demokratların, devrimcilerin,
sosyalistlerin, komünistlerin, demo-
krasiden yana olan tüm ilerletilerin
istemidir. Ve bu istekler gözardı edi-
lmez. Mevcut hükümetimizin kanıt
isteyeceğini tahmin etmiyorum. Çün-
ki olaylar bu denli açık bu denli göz
ler önünde ve tüyler ürpermektedir.
Kazaklıktan soygunculuğa, ırza te-
cavüzden politik amaçlı cinayetlere
bütün olayların failleri bu parti ve
yan kuruluşlarından çıkıyor. Türkiye,
halatı habersiz, soy kurmacı gerici
güçlerin masası Alman faşisti Josef
Strauss olan akıl hocasına akıl da-
nısmaya gidiyor. Alman mahkemeler-
i dahi Türkiye'nin faşist olduğunu ya-
sai bir partiyi temsil etmediğini çağ-
dış bir ideolojinin ancak yalayı-
ları olduğunu kanıtladığı hâlde sa-
yin hükümetimiz neyi bekliyor hâlâ,
bizimde mi? son ilerletimize, son dev-
rimcimize, son yurtseverimize kadar
kaçırılmaması eylemlerinin yağmalan-
masını mı? bekliyeceği yoksa..»

Hükümetimizin dolayısıyla par-
lamentarimiz dahi tüm parti yet-
kililerini değil diyalog kurmak
bu Hitler kurutusu vamlımsı faşist
lerle konuşmaları dahi demokrasi a-
dına utang verilebilir. Hükümetimiz
solcular ve demokrasiye yana tüm
ilerletleri halkımıza verilen vaatlerin
yerine getirilmesini bekliyoruz.

● DEVAM EDECEK

- 2 -

13 Mayıs 1978 Cumartesi günü yerel gazetelerden birinde TÖB-DER Zonguldak Şubesi Başkanı Hamit Kalyoncu'nun bir açıklaması yayımlandı. TÖB-DER Şube Başkanı açıklamasından bazı bölümleri aktarıyoruz.

Serap Öğretmen hastaneye kanamalı olarak saat 21.30'da kaldırılıyor. Ebe muayene ettikten sonra doktorun gerekli olduğunu belirtiyor. Serap Öğretmenin annesi 10 gün kadar önce muayenehanesine gittikleri Dr. Oral Topcuoğlu'na telefon ediyor. Dr. Topcuoğlu acil sırasının kendisinde olmadığını hastanın kendi hastası olmadığını için gelececeğini söylüyor. Bu arada ebecekin doğum sürecinde olan Dr. Refi Ural'a haber veriliyor. Dr. Ural saat 11.30'da geliyor. Hastaya «Ebe bakıyor» sanesi 14 ciz ilme veriliyor. «Doğum normal» diyor ve gidiyor.

Bu durumda ebe saat 00.30 arasında doğumu yaptırıyor. Kan durmadığından özel edaya alıyor. İğne, serum ve tampion yapıyor. Saat 02.00 arasında kan kaybı fazla olduğuna hastane nöbetçi doktoruna haber veriliyor. Hastane nöbetçi doktoru «Hemen doğum doktorunun gerekli olduğunu belirterek haber gönderiyor. Doktor Refi Ural saat 03.00 arasında geliyor. Bu arada hastane nöbetçi doktoru hastanın yakınlarını Kan Merkezine kan almak için gönderiyor. Fakat daha Kan Merkezine hastanın ağabeyi ulaşmadan «Kan verilmemesi ve hastanın öldüğü» bildiriliyor.

Bu Serap Öğretmenin ölüm öyküsü değil, ölümüne doğru kendi kaderine bırakıldığı, bu hastanelerimizde meydana gelen yüzlerce örnekte olduğu gibi yaşadığımız düzenin insan sağlığına verdiği değeri gösteriyor...

13 Mayıs 1978 Cumartesi günü TÖB-DER Zonguldak Şubesi Başkanı Hamit Kalyoncu'nun verdiği basın açıklaması şöyle. Ama özetle böyle. Tekzip de edilmedi. TÖB-DER üyeleri, ilerici, demokratik kuruluşlar daha sonra olayı protesto için bir miting yaptı Zonguldak'ta. Serap Öğretmenin ailesi mahkemelere dava açtı kasap doktor için. Hatta kasap doktorun örgütlü birine rastlaması ile olayın büyümesi üzerine 16 Haziran 1978 günü Zonguldak'ta Bakanlığa ilgili bir gezilmeyle gelen Sağlık Bakanı Mete Tan bir açıklama yaparak Serap Öğretmenin ölümünden söz etti. Mete Tan'ın 17 Haziran günü yerel gazetelerde çıkan demecinin haber başlığında «Sağlık Bakanı, Öğretmen Serap Nazman'ın ölümüne nedeniyse açta ahanan Dr. Refi Ural'ın mahkemeye verilmesini söyledi» cümleleri yer alıyordu.

● TÖB-DER SESSİZ KALMADI

TÖB-DER olayı sessiz kalmadı. 14 Mayıs'ta düzenlenen yürüyüş saat 11.00'da TÖB-DER Zonguldak Şubesi binasında başladı. «Hastaneden öldü değil diri çıkarmak istiyoruz», «Sağlık sömürüsüne son» belgileri, «Ölümüne karşı yürüyüş» TÖB-DER şubeleri, İGÖ şubeleri, TÜM-DER, Dev Maden-Sen, CHP, EKİP-DEN, Mimarlar Odası, Zonguldak Barosu, Sosyal-İş, Halkçı, Demiryolu Cer İşçileri Sendikası ve daha birçok demokratik kuruluşun üyeleri katıldı.

14 Mayıs 1978'de yapılan «protesto» yürüyüşünden sonra Villayet binası önüne gelerek Atatürk Heykeli önünde «Anlatır Çanğı» ve «Hastaneden öldü değil diri çıkarmak istiyoruz» yazılı siyah bir çelenk bırakıldılar. O günkü yürüyüş Milli Eğitim Müdürlüğü Çetin Dağı ve Belediye Başkanı Nadir Pulat da katılmışlardı.

● GÖREVİNDEN ALINMIŞTI AMA...

İlgisizlik yüzünden ölümüne terk etti TÖB-DER üyesi Serap Nazman olayının soruşturması için Sağlık Bakanlığında gelen mütteflikleri. Op. Dr. Refi Ural'ın işine son veriyorlardı. Refi Ural Zonguldak Devlet Hastanesi'nde görevinden alınmıştı. Bakanlık Başmütteflisi Mustafa İktizer soruşturmanın selameti bakımından kasap doktoru görevinden almıştı. Diğer yandan o günkü yerel basına yansıyan haberlerde «Söz konusu hastane görevlilerinin olayın yayılmasını önlemek amacıyla güden çabaları gözde çarpıyordu. Hastane yetkilileri, ayrıntılı bilgi vermedikleri gibi, çelişkili açıklamaları da kamuoyunu yanıltmaya özel bir çaba gösteriyorlardı» dedi. Ama kasap doktorun işine belli bir süre bile olsun son verilmişti.

● HEM TAM GÜN, HEM ÖZEL KLİNİK

Zonguldak halkı tarafından «kasap doktor» adı verilen, özellikle banyolar arasında lanet okunan ama diğer yandan da «yoksulluğa ve ötekili ezorluluklara» yine onun eline düşmeye mecbur olan bir kişi Refi Ural.

Dahası, Refi Ural'ın hem SSK Zonguldak Hastanesinde, hem de özel kliniğinde çalıştığı da ileri sürüldü. Bunun üzerine araştırmaya giren muhbirlerimiz Refi Ural'ın kliniğinin tabelasını teftiş ettiler ve belgelendirdiler.

● BU KADAR DEĞİL

Yazımızı hazırlarken bazı dostlarımız da ister istemez gördüler. Bu kadar mı? dediler.

— Hayır hayır daha da var.

— Nasil? Yani hem Tam Gün Yasası'nı kabul edip...

— Hepsini evet hepsi böyle.

Zonguldak'ta bir sağlık tüccarı:

Kasap doktor ve marifetleri

TÖB-DER üyesi Serap Nazman'ın ölümü de kasap doktordan oldu...

● Tablodaki şunlar yazılı: «Operator Doktor Refi Ural, Doğum - Kadın Hastalıkları Mühürhanesi» «Günün Tam Gün Yasası'ndan önce çekilmiş bir fotoğrafı» «Yazınca Zonguldak'ta bulunan gazeteler 18 Ağustos 1979 Cumartesi günü Politika'dır»

— Pekli cemazi ne oluyor bu işin.

Fazlasına gerek yok. Uyanış Gazetesinde 23 Temmuz 1979'da G. Öztürk imzasıyla yayınlanan yazı tutuşturdu elimize. Aynen aktarıyoruz.

«ACILAR DİNECEKTİR

Ben bir sağlık emekçisiyim. Bir sağlık kuruluşunda çalışıyorum. İş yerim veremle ilgilidir. Bism işyerinde çalışanların diğer emekçiler gibi yaşam garantileri yoktur. Tesadüf fen yazıyor. Daha bir ay önce bir arkadaşımız tüberküloza yakalanıp halen hastanede yatıyor.

Bir oğlumuz vardı. Hayat şartlarının zorluğu erken doğuma neden oldu. Zayıftı. Bakıma muhtaçtı. Eşim ve benim çalışıyor olmam, çocuğumuza bakmamızı zorlaştırıyordu. Kree yok oraya bırakalım.

Üç aylıkken, kolunum kıkırması oluyor çocuğuma. Zonguldak'ta ki ilgil doktorlar, sebebini bulmaya çalışıyorlar. Bulunamadı. Ankara'ya gönderdiler. Hacettepe Hastanesine yattırıldı. 15 gün yattı. Teşhis yok. Çocuk «taburcu». 10 gün sonra yeniden Hacettepe'ye götürüldü. Yatırılmıyor, dışardan takip ediliyor yine teşhis yok. Altı aydan sonra çözüm.

num sıkışması kendiliğinden geçiyor. Ama çocuk bir türlü sağlığına kavuşmuyor. Güçlü rahatsız. Artık doktora da götürmüyorum. Bu çocuk böyle büyüyecek deniliyor. 10 aydan sonra çocuğunda düşmeyen bir ateş başladı. Arkasından kusma başladı. Gün geçtikçe zayıflıyordu. Doktorlar çeşitli ilaçlar veriyor ama ateş ve kusma kesilmiyordu. Nihayet yeniden Ankara'ya gönderiliyor. SSK Dişkapı Çoçuk Hastanesine yatırılıyor. Tüberküloz, menenjit, teşhis konuluyor. «Kalp yetmezliği» var deniliyor. İlgili doktor, kalp sıkışmasının doğuştan olduğuna karar veriyor ve Hacettepe Hastanesi'nde bunun nasıl anlaşıldığına hayret ettiğini yazıladığından anlıyoruz. Çocuğun kalp sıkışmasının giderilmesi tüberküloz menenjitin tedavisiyle sonra ancak yapılacağını söylüyor.

Sonuçta, «İkizim» 1000 çocuğundan 300'ünün ölümüne bism çocuğumun da ilave olduğunu görüyor ve öğreniyor. Ölümler, her gün so kaktaki ilerici kuruluşların, kahvaltı otobüslerinde yurttasları öldürülen bu kahrolası sömürü düzeninin kurbanı oldu.

Bir dikenin insan sağlığına verdiği değer çocuklara verilen değeri

ölçülür. Eğer her bir çocuğın üç yıla çocuk olursa bu ülkede insan sağlığına verilen değerin bir hiç olduğunun kanıtıdır.

Ama tüm bu acılar dincektir. Kadınlar, analar, işçiler, emekçiler bu yıkılsı sömürü düzeninin tekeline vura vura geliyorlar. Çocuğumuzu özgür mutlu bir yarı bırakmak için.

Sömürü düzeni yıkılacaktır. Yerine insanın sömürülmediği özgür ve mutlu bir Türkiye kurulacaktır.

EVLAT ACISINA SON

Aynen böyle demişti G. Öztürk. Yazının yazılması ve yayınlanması çocuğın ölümünden 10 günlerince rastlıyordu. «Daha da var» dediler. Belge ise var. Ama bizi il idare kurulumun 28.6.1978 günlü oturumunda ahanan kararı yazmadık örneğin. Zonguldak Devlet Hastanesinden Dr. Refi Ural ve Dr. Oral Topcuoğlu ile ilgili karar yazmadık. Ve ötekileri yazmadık. Doğulabilecek kadar çok olan bu çocukların evlerini dolamadık bir bir. Anne ve babalarıyla görüşmedik yüzlerce sinin. Bu kadar yeterli.

● SON

ACILI YILAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir. Alman Komünistinin anıları

— 85 —

Gece bastırıp da vakit ilerledikçe bir köye ulaşıyoruz. Denizden esen güçlü bir rüzgar tuz ve balık kokusunu buraya kadar getiriyor. İnsansız, hayvansız köy çöl gibi görünüyor. Ahırlarda ne bir ışık, ne bir ses. Ürün çoktan toplanıp içeri alınmış. Evin içinde, pencereden kumladayan kız yankılar. Ocağa yanan ateş insanın gölgesine sekişlik ve rahatlık dolduruyor. Kısım aydınlatıyor. İşte İspanya'ya, güneşe ve bolluğa taşacak olan bahçelerine varmanın tam sırası.

Geceyi geçirecek bir yer istiyoruz.

Rudi hıslı.

— «Kimse anlamıyor bizi» diye bağıyor. Bununla beraber bir kapiya doğru yürüyor.

Kendisine yalvarır gibi:

— «Gel, biraz daha uzağa gidelim» diyor.

Mutfağımızdaki «Aix» tablosu altında bulduğum zamanları dahil, kendimi hiç bu kadar yalnız hissetmemiştim.

Rudi, sanki bir kale önünde bulunuyormuş gibi vuruyor önündeki kapiya. Köpek kudurgan bir sesle havlıyor. Kapiya açan sakallı bir adam da aynı köpek gibi havlıyor ve kapiyi suratımıza çarpıyor.

Yola devam ediyoruz. Pencerelede ışık var. Rudi yenden birkaç kuru ot topluyor. Kendini teselli etmek ister gibi:

— Ne dedikimiz aulamadım ki adam, anlaşı yapar mı böyle?

Sonraki kapiya kadar gidiyor. Onu terefti içinde takip ediyoruz. Önümüzde dikiliveren kadın uzun boylu, güçlü kuvvetli. Saçları karmakarışık bir halde yüzüne dokunuyor. Rudi kuru otu gösteriyor, kulakların arkasına koyarak, Fransızca olarak defalarca bağıyor: «Yatmak... Yatmak...»

Rudi, sanki bir kale önünde bulunuyormuş gibi vuruyor önündeki kapiya

kura doğru uzatır. Köylü, ateşlerin üzerine kocaman bir kaza astı. Sonra da körlüğe ateşli harıttı. Güven verici bir sesle «kahve şimdi olur» diye homurdandı.

Duman ve zaman davarları karartmıştı. Birkaç tabure, kaba saba bir masa, heybetli ve eğri bacaklı bir dolap odanın tüm eşyasıydı. Köşelerde örümcek ağları, camlarda kahlin bir toz tabakası. Evde kadın bulunmadığı her halıyla görünüyordu.

«Sütüm yok» dedi. Konuşmasını işiten, uzun süredir Almanca konuşmadığını anlamakta gecikmedi. Şaşkınlığımızdan hâlâ kur talabımız değildi.

Köpek kapidan içeri girdi. Elibiselerimi kökledikten sonra başını dizlerine koydu. Karmakarışık ve siccak bir kürk vardı.

Köylü, dudaklarında bir gülümseme, ememün görünüyor dedi. Bunu derken yüzü burnunun dibinden gözlerinin kıyısına kadar inee. minik karışıklarla çığlıyordu. İri yarı ve ağır ama her bir hareketinde ihtiyatlı, nerdeyse sevecen bir şeyler vardı. Sessizliği değirmende öğütüldü kahvenin çıkırtısı, ocağın tatl tatl yükselen ateş ve duman bizi de sessizli solumuz kesmek teydi.

Eski dolaptan bardaklar çıkıp pis bir bezle silindi ve önümüze koydu. Dolapta eski pöskü bir üniforma, bir askeri şapka ve salamlar asılıydı. Boş ve dolu şarap şişeleri yerlere bırakılmıştı.

Bardaklara kahve doldurdu ve sordu: «Nereden geliyorsunuz?»

Anlattık. Bizi dilerken, bir taraftan da emekçileri ve salamları dillimliyordu. Kahve için bardaklarımızı şarap doldurdu. Kendisi de iri bir bardaktan boğma rakı içti. Kim olduğunu sormaya cesaret edemiyorduk. Alman mı, Fransız mı, İsviçre mi? Hemen ya nımız, ateşin yakınına oturmuş, köpeği ise ayaklarının dibine yatmış, başını dışarıya dayamıştı. Yüzünden kederli ve hüzün verici düşünceler yansıyor.

Sonunda cesaretimizi topladık:

— «Çoktandır mı burada oturuyorsunuz?»

— «Afrika'dan döndüğümüzde...» diye sözze bağladı. Bakışları dolaptaki üniformaya, askeri şapkaya doğru kaydı. Köpeğin tüyleri

tırmık

AYDIN ENGİN

Takkeler... Birer, ikişer...

«Faşizme Karşı Savaş Haftası» Ankara'da gerçekleştirilen bir eylemle noktalandı. Dikkat isteriz, «bittir» demedik, «noktalandı» dedik. Yeni ve özgün yöntemlerle faşizme karşı savaş süreci. Ta ki faşizm iline tikişane, faşist tehlikeye halkımızın, demokrasinin tepesinden uzaklaşana kadar.

Ankara'da «noktalanana» eylemle ilgili dün değil. Önceki günkü Tırmık'ta «Eğer Ecevit bu yazıyı okuyorsa» diye başlamış ve «eğere» diye başlayan cümleler airdalmıştı.

Başbakan Bülent Ecevit. Önceki gün Ankara'da demokrasî gücünün delegeleri ile konuşmaktan kaçtı. Onun yerine Devlet Bakanı Hikmet Çetin konuştu. O da eyleme, goveleme ötesinde ciddiye alınır, dişe dokunur bir şey söyleyemedi. Hikmet Çetin'in en azından bir anti-faşist olduğunu bileneledeniz. Gel gör ki Hükümet'te bir bakan koltuğunda oturduğu sürece, o da CHP yönetiminin sağ çizgisi ile bağını. Bu besbelli ki böyle, MHP ve ÜGÖ'nün kapatılması istemlerine «bu konuda Hükümet'in yapabileceği bir şey yoktur» deyışinin bir başka açıklaması olamaz.

Yok ama, «MHP ve ÜGÖ'nün kapatılması istemleri konusunda Hükümet'in yapabileceği bir şey yok» demek, «faşist saldırı ne kadar can alırsa olsun ben ister istemez faşist merkezlerle karşı seyyrel, ya da hakem filan gibi bir görev üstlenilebilir» anlamına gelmiyor mu?

Demokratik savaşımında ise «hakemlik» yok. Bir kişi, bir örgüt, bir kuruluş ya faşizme düşmüştür, o zaman demokrasiden yanadır, ya demokrasiye düşmüştür, o zaman faşizmden yanadır.

Bay Ecevit, «kültürlü Başbakan» izlenimi uyandırabilmek için arada bir «felsefi çözümlemelere» de girer. Örneğin geçenlerde «bilimsel sepişizm» filan gibi bir şeyler geveledi. Yani: Bilimsel şüpheçilik.

Bu «gevelemelere» kanıt olarak da marksistlerin «dogmalar» bağlandıklarını, olup biteni siyah beyaz, evet-hayır ikilemi içinde gördüklerini, oysa siyah ve beyaz arasında «gri»lerin de bulunduğunu söyledi.

Doğayı ve toplumsal olguları «diyalektik materyalist» yöntemle açıklıyor marksistlere, CHP liderinin «ders» vermesindeki «güdüncüğü» bir yana bırakalım. Hiç bilme-

diği konularda «anlam» kesmeye cıbalayan Başbakan'a saygısızlık etmemek için «söz gülmüşe sükut altında» halk deyşini hiç almazsa bu yazıda anımsatmaktan vazgeçelim. Ama «uzlaşan çelişkiler» ile «uzlaşmaz çelişkiler» (antagonizmalar) diye «çelişkili kategorilerin» söz edelim hiç almazsa. Faşizmle demokrasî arasında «uzlaşmaz çelişki» olduğunu hatırlatalım. Bu yüzden, bu konuda sorunun «siyah-beyaz» olduğunu vurgulayalım.

Yani özetin özet, ya faşizmden yanasınız ya demokrasiden. Demokrasiden yana olmanın kanıtı ise «lafia değil» «eylemle» verilir, diyalim...

Demokratik gücünün delegeleri ile görüşmeyen, tam tersine bu delegeleri taşıyan otobüslerin önüne «kasaba» şerifinden farksız emir kulu valilerine «sagduyuyu da, sol duyuyu da» tohir eden engellemelerini diken, en azından buna göz yuman Başbakan demokrasî sinavında bir kez daha sinifla kaldı. Şimdi seçim alanlarında, oy goy goyculuğu ile «anti-faşist» sloganlar kullandığı zaman dinleyenlerin yüzlerinde acıma ve alay dolu bir gülümseme görecektir. Sonra saflardan yükselen «faşizme geçit yok» belgilerini dinlemek, o belgiler bitene kadar kendisi susmak zorunda kalacak.

Kitleler en iyi öğretmendir. Başbakan da öğrenecek. Seçim sonuçlarına ne kade şunun şurasında...

Ya peki Başbakan yardımcısı ile görüşmekten «kian» anti-faşist delegasyonun Ankara Sıkıyönetimince gözetilene alınmasına ne demeli?

Bize sorarsanız artık bir şey dememeli. Sadece Başbakan'a bir pundunu bulup sormalı:

— Şu sizin «gürlükü» sıkıyönetim, sokun bu omaya?..

Sonra da hatırlatmalı:

— «Ekalı kalış», delegelerle birlikte, onlarla görüşen Hikmet Çetin de gözetilene alınmadı. Çünkü kendisi sıkıyönetimce gözetilene gidecek kadar «sıhurlu olan» delegasyonu bir soatın fazla «makamında» bırakmadı. Cezay Yasasının 234. maddesindeki «yokluk» şartı bütün unsurları ile mevcuttur...

Hikmet Çetin'e gelince... Hiç olmazsa bu Hükümet'te yer almanın günahından anamak olanığı ya kalar böylece...

arasında gezinen eli birdenbire kasıldı. Hayvan acıyla havlamaya başladı. Başkaca her türlü soru sorma şansını ortadan kaldıran bir tavırla, «uzun zamandır burada yaşıyorum» diye söz kapattı.

Büyük bir istekle bize bakarak «Almanya'da yaşam nasıl gidiyor şimdi» diye sordu. Arasra başını hayretle ve anıyamamış gibi sallayarak bizi dinledi.

— «Siz Alman mısınız?» diye sonunda Rudi sordu.

— «Arikt değil» diye yanıtladı.

Gözlerini boğalmış bardağına dikti. Yine rakı doldurdu. Ellini titüten sararmış saçları arasında geçirdikten sonra bardağındaki kahlin tümünü bir çekişle bitirdi. Dışlerini kansas ve çattak dudaklarına geçirmekteydi.

Güneş doğmuş, gönderdiği ışıktan yollar da tozlar dansetmeye başlamıştı. Yorgun sinerler oradan oraya salına salına uçuyorlardı. Şişeleri boşaltıp, evde ne kadar ekme varsa silip süpürdükten ve sigalara titilinden de dibine dan ektikten sonra ateşin önünde yere yayıverdik. Usul usul can çekisen korların ışıltılarında uyuşukluk. Uyandığımızda ekme, salam sarap ve rakı gelmişti gene. Köylünün ve köpeğinin evinde üç gün kaldık. Ayaklarımızdaki şişlikler geçiyor, bizi de insanen dostluğa ve sıcaklığa olan açlığını doyuruyorduk.

Oradan ayrılıp giderken köylünün kim olduğunu hâlâ bilmiyorduk. Yabancı Lejyon'dan olduğunu düşünüyorduk. Bilimsi sükta ve yavaşça şöyle dedi: «Eğer yme yolunuz düşerse burada her zaman için kalıp, yatabilirsiniz?»

Ayaklarımızın da kalbimizin de kazandığı sağlık fazla sürmedi. Birkaç gün sonra şiddetli bir yağmur altında, suların bastığı tarlalar ve çamurlu yollardan geçerek aşkım üzeri bir su kanahını kısıya ulaştık. Tek bir lamba yanıyor, her şey tam bir sessizliğe gömülmüş bulunuyordu. Öli bir kentli tu.

Narbonne'a gelmiştik. Daha sonraki aylar da çok kereler o polis karakolunun önünden geçtim. Şişman bir polis, içerdeki bir masanın gerisine kurulumuş, ayanıdan düşmeye-yen sigaraya oturup durur, benim geçtiğimi gördüğünde kibarca gülümseyerek:

— «Ee, ne haber Alman?» derdi.

Ne dediğini anlamıyorduk. Genç de kendisine yanıt olarak dostça bir işaret yapıyor ve gantıye yönelirdim.

(Devamı var)

